

Mariusz Domański

Wyzwania i zagadnienia związane z oceną szkolną DYREKTORSKIE REFLEKSJE

Ocenianie w szkole od zawsze budzi emocje nie tylko wśród uczniów, rodziców, ale również nauczycieli. Dla dyrektora szkoły odgrywa ono kluczową rolę w kontekście nadzoru pedagogicznego z trzech istotnych powodów: monitorowania jakości nauczania, systematyczności oceniania oraz różnorodności ocen.

Pierwszym istotnym aspektem nadzoru pedagogicznego jest monitorowanie jakości nauczania. System ocen umożliwia diagnozę jakości nauczania w szkole. Oceny uczniów są jednym z kryteriów, które pozwalają na określenie skuteczności metodyki nauczania oraz zidentyfikowanie obszarów wymagających doskonalenia. Bez wątplenia, oceny są narzędziem ewaluacji osiągnięć uczniów. Poprzez analizę wyników szkolnych można ocenić, czy uczniowie osiągają oczekiwane cele edukacyjne i czy sposób nauczania jest skuteczny. Po wtóre, oceny stanowią punkt odniesienia do zapewnienia standardów nauczania. Dyrektor szkoły, w ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego, może używać ocen do porównywania wyników szkoły z określonymi standardami edukacyjnymi, co pomaga w utrzymaniu wysokich standardów jakości nauczania w danej placówce. Oceny szkolne, z pozycji nadzoru pedagogicznego, są również sposobem identyfikacji obszarów do poprawy w danej szkole. To ważne dla skoncentrowania się na konkretnych działaniach doskonalących oraz dostosowania strategii pedagogicznych do potrzeb uczniów. W końcu, oceny są również ważnym narzędziem dla rozwoju zawodowego nauczycieli: na podstawie ocen mogą oni dostosowywać swoje metody nauczania, śledzić postępy uczniów i rozwijać umiejętności pedagogiczne. Systematyczne monitorowanie wystawianych ocen pozwala na obserwację postępów uczniów i skuteczności szkoły, co wpisuje się w szersze cele, związane z odpowiedzialnością za jakość edukacji. Dyrektor szkoły, w ramach sprawowanego nadzoru, uświadamia nauczycielom, że analiza wystawionych ocen pozwala na precyzyjne kierowanie procesem nauczania. Kadra kierownicza może na bieżąco reagować na uzyskiwane przez uczniów wyniki, oferując dodatkowe wsparcie tam, gdzie jest to konieczne. Podsumowując, monitorowanie „jakości” oceniania w szkole odgrywa kluczową rolę w nadzorze pedagogicznym, zapewniając narzędzie do obserwacji i kontroli jakości nauczania, ewaluacji osiągnięć uczniów, utrzymania standardów,

identyfikacji obszarów do poprawy, rozwoju nauczycieli oraz komunikacji z interesariuszami.

Kolejnym istotnym aspektem skutecznego nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez dyrektora szkoły, jest systematyczność oceniania uczniów przez nauczycieli – proces ten odgrywa kluczową rolę w edukacji z wielu powodów. Systematyczne ocenianie umożliwia dyrektorowi skuteczne śledzenie postępów uczniów w nauce. Dzięki niemu można zidentyfikować obszary, w których młodzież osiąga sukcesy, a także te, które wymagają dodatkowej uwagi i wsparcia. W kontekście sprawowanego nadzoru pedagogicznego istotne jest systematyczne ocenianie, które pozwala nauczycielom dostosować swoje metody pracy do indywidualnych potrzeb uczniów. Bezdyskusyjny jest również fakt, iż systematyczne ocenianie motywuje do zaangażowania w naukę. Świadomość, że postępy są monitorowane i oceniane, może zwiększać motywację do osiągania lepszych wyników. Dodatkowo, konstruktywne opinie nauczycieli mogą pomóc zrozumieć, gdzie popełnili błędy i jak je poprawić.

Istotna jest również regularna komunikacja z rodzicami, w której nauczyciele mogą informować o postępach i trudnościach ich dzieci, co sprzyja partnerskiemu podejściu do edukacji i wspólnemu wsparciu uczniów. Systematyczne ocenianie jest również ważne w kontekście przygotowania do egzaminów. Ocena dostarcza informacji zwrotnej na temat umiejętności uczniów, co pozwala na lepsze zrozumienie, w których obszarach mogą wymagać oni dodatkowego wsparcia. Systematyczne ocenianie sprzyja sprawiedliwości i obiektywności w procesie edukacyjnym. Poprzez stosowanie spójnych kryteriów oceniania, nauczyciele mogą minimalizować ryzyko stronniczości i zapewnić uczniom uczciwą ocenę osiągnięć. Warto podkreślić, że oceny są ważne również w kontekście komunikacji z interesariuszami, takimi jak: rodzice, organ nadzoru pedagogicznego czy społeczność lokalna. Dostarczają one transparentnych danych na temat osiągnięć uczniów, a tym samym szkoły, co buduje zaufanie i wspiera otwartość w komunikacji.

Podsumowując – monitorowanie systematyczności oceniania uczniów to kluczowy element procesu edukacyjnego, który wspiera rozwój podopiecznego, pozwala dostosowywać proces nauczania do indywidualnych potrzeb, motywuje do osiągania lepszych

wyników i umożliwia efektywną komunikację również między nauczycielami a rodzicami.

Ostatnim ważnym aspektem oceny szkolnej, w ramach nadzoru pedagogicznego, jest ocenianie różnych aktywności uczniów, takich jak: prace pisemne, projekty, zadania grupowe czy klasowe, co stanowi kluczowy element wielu aspektów procesu edukacyjnego i wychowawczego. Pozwala to nauczycielom doceniać i premiować wszechstronny rozwój młodzieży. Uczniowie mają różne talenty i umiejętności, a ocenianie różnorodnych działań umożliwia uwzględnienie ich pełnego potencjału. Aktywności grupowe, projekty zespołowe i inne formy współpracy są ważne dla rozwoju umiejętności społecznych, a ich ocenianie może pomóc w identyfikowaniu zdolności uczniów do efektywnej współpracy, komunikacji i rozwiązywania problemów. Dostrzeżenie i premiowanie różnych aktywności może zwiększyć motywację i zaangażowanie młodzieży w proces nauki. Dla niektórych prace projektowe czy aktywności praktyczne mogą być bardziej interesujące i motywujące niż tradycyjne sprawdziany, co przyczynia się do pozytywnego podejścia do nauki. Ocenianie różnorodnych aktywności dostarcza nauczycielom informacji zwrotnej na temat skuteczności metod nauczania. Dzięki stosowaniu różnych form, nauczyciele mogą dostosować swoje podejście, identyfikując, które metody są najbardziej skuteczne w przekazywaniu wiedzy i rozwijaniu umiejętności.

W tradycyjnym systemie opartym głównie na egzaminach, niektórzy uczniowie mogą być niedoceniani lub nadmiernie oceniani. Dostrzeganie różnych działań pomaga zrównoważyć ten proces. Jest to szczególnie ważne w kontekście przygotowania uczniów do życia poza szkołą, gdzie umiejętności praktyczne często są równie ważne jak wiedza teoretyczna. Premiowanie różnorodnych aktywności sprzyja rozwijaniu kreatywności, zachęca do poszukiwania nowatorskich rozwiązań, krytycznego myślenia i twórczego podejścia do problemów.

Podsumowując, ocenianie różnorodnych aktywności uczniów przez nauczycieli wspiera ich wszechstronny rozwój, motywuje do nauki, dostosowuje proces nauczania do indywidualnych potrzeb i rozwija umiejętności nie tylko teoretyczne, ale także praktyczne i społeczne

W II Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Słupsku od kilku lat funkcjonuje nowa forma oceny/nagrody – „Złota Moneta”. Jest to wyjątkowe wyróżnienie, przyznawane uczniowi, który uzyskał nieprzeciętne wyniki edukacyjne, zdobywając tytuł finalisty lub laureata w olimpiadzie przedmiotowej. „Złota Moneta” ma na celu docenienie wybitnych osiągnięć edukacyjnych naszych uczniów oraz pro-

owanie zaangażowania w rozwijanie zainteresowań i umiejętności naukowych. Uczestnictwo w olimpiadach przedmiotowych to wyjątkowa okazja do pogłębiania wiedzy, rozwijania umiejętności analitycznych i kreatywnego myślenia. Nagroda nie tylko podkreśla wysiłki ucznia, ale stanowi również bodziec dla innych, inspirując do aktywnego udziału w konkursach. Jest to także sposób na budowanie atmosfery wspierającej naukę i promowanie zdrowej rywalizacji wśród uczniów. Poza otrzymaniem „Złotej Monety”, nazwiska finalistów i laureatów zostają umieszczone na specjalnym honorowym miejscu w szkole, aby wszyscy mogli podziwiać ich sukcesy.

Inną, ciekawą formą nagrody jest „Dzień z Wychowawcą”, który ma na celu docenienie zaangażowania i osiągnięć naszych klas w obszarze aktywności naukowej i społecznej. „Dzień z Wychowawcą” to wyróżnienie, przyznawane klasie, która wykazuje się nie tylko wysokimi osiągnięciami edukacyjnymi, ale także aktywnością społeczną, twórczą inicjatywą oraz pozytywnym wpływem na życie społeczne szkoły. Klasa, która zdobędzie tę nagrodę, ma okazję spędzić „Dzień z Wychowawcą” w wyjątkowy sposób. Planowane są różnorodne atrakcje, takie jak dodatkowe godziny wolne, specjalne zajęcia czy wyjście poza szkołę (np. do teatru, kina, na wystawę). Jest to forma uznania dla klasy, która aktywnie przyczyniła się do kształtowania pozytywnego ducha społeczności Mickiewicza. Warto również podkreślić, że ta nagroda nie tylko motywuje do indywidualnych osiągnięć, ale także do współpracy w ramach klasy. To wspólne wysiłki i zaangażowanie każdego ucznia przekładające się na sukces całej grupy, są tym, co cenimy najbardziej. Wierzę, że nagroda „Dzień z Wychowawcą” staje się dodatkową motywacją dla klasy, do angażowania się w różnorodne działania naukowe i społeczne.

W momencie, gdy tak wiele uwagi w przestrzeni publicznej poświęca się ocenianiu szkolnemu i spo-

czeństwo dyskutuje nad sensem oceniania, trzeba zadać sobie pytanie: *czy lubię być oceniana/ocenywany?* Warto pamiętać, że ocena może skłaniać do refleksji, a także być wskazówką do zmiany i rozwoju.

Bibliografia:

- Arends R., *Uczymy się nauczać*, WSiP, Warszawa 1994,
- Fenstermacher G., Soltis J., *Style nauczania*, WSiP, Warszawa 2000
- Kosińska E., *Ocenianie w szkole*, Rubikon, Kraków 2000,
- Kruszewski K., *Pedagogika w pokoju nauczycielskim*, WSiP, Warszawa 2000

Netografia:

- Sijko K., Walczak A., Wiszejko-Wierzbička D., *Systemy oceniania w szkole – prawo i praktyka*, Warszawa: IBE 2011 <https://produkty.ibe.edu.pl/docs/raporty/ibe-ee-raport-systemy-oceniania-w-szkole-prawo-i-praktyka.pdf> [dostęp: 11.02.2024]
- Funkcjonowanie szkolnych systemów oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów w województwie świętokrzyskim. Informacja o wynikach kontroli NIK https://www.nik.gov.pl/plik/id,28447,v,artykul_27762.pdf [dostęp: 10.02.2024]
- Taraszkiewicz M., *Kilka pomysłów na sprawdzenie wiedzy uczniów*; <https://edunews.pl/nowoczesna-edukacja/innowacje-w-edukacji/3340-kilka-pomyslow-na-sprawdzenie-wiedzy-uczniow> [dostęp: 10.02.2024]
- Sterna D., Strzemieczny J., *Organizacja procesów edukacyjnych dla wspierania uczenia się*, [w:] *Jakość edukacji. Różnorodne perspektywy*, Mazurkiewicz G. (red.), Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego <http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra/doccontent?id=266> [dostęp: 09.02.2024]

Mariusz Domański

Dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza w Słupsku, szkoły w Rankingu Liceów „Perspektywy” oraz Rankingu STIM. II Liceum notowane jest w prestiżowym Rankingu Szkoła Kompetencji Przyszłości, a także Microsoft Showcase Schools oraz Szkoły w Chmurze Microsoft. Absolwent studiów podyplomowych: Ewaluacja w edukacji, Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz Administracja-prawo, zarządzanie i administracja. Ekspert ds. awansu zawodowego nauczycieli. Biegły sądowy w sprawach oświatowych.

zwolnieni z teorii

zwolnienizteorii.pl

Zwolnieni z Teorii

to platforma dla studentów i licealistów do tworzenia własnych projektów społecznych. Otrzymasz tam wskazówki, które poprowadzą krok po kroku przez realizację Twojego projektu. Wiedzę wykorzystujesz w praktyce: nawiązujesz partnerstwa, uczysz się pracy w zespole, tworzysz harmonogram i budżet. Każdy, kto zrealizuje swój projekt, zostaje finalistą. Zatem -> Zrób własny projekt społeczny. Zyskaj doświadczenie i szansę na lepszą pracę. **Zdobądź międzynarodowy certyfikat ceniony przez pracodawców na całym świecie.**